

Asia: Lausuntopyyntö Syötteen osayleiskaava 2035 kaavaehdotus

Pudasjärven kaupunki
kirjaamo@pudasjarvi.fi

Lausunto

1 Johdanto

Pudasjärven kaupunki pyytää lausuntoa Syötteen alueelle laadittavasta uudesta oikeusvaikutteisesta osayleiskaavasta. Alue sijoittuu kaupungin koillisosaan. Etäisyyttä kaupungin keskustaan on noin 35 km. Suunnittelualueen laajuus on n. 86 km². Laadittavan kaavan tavoitevuosi on 2035. Yleiskaava ohjaa alueen asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

2 Lausunto

Kaavan luontovaikutukset on arvioitu kattavien luontoselvitysten ja Natura-arvioinnin perusteella. Kaava tukeutuu pääosin olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, mikä vähentää uusien luonnonalueiden käyttöönottoa. Rakentaminen aiheuttaa kuitenkin paikallisesti metsä- ja muiden elinympäristöjen vähenemistä sekä hiilivarastojen pientymistä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet, Natura-alueet sekä uhanalaisten lajien elinympäristöt on huomioitu kaavamerkinnoissa ja määräyksissä.

Natura-arvioinnin perusteella kaava ei aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura 2000 -alueiden suojeluperusteille. Luontovaikutukset jäävät kokonaisuutena arvioiden kohtalaisiksi ja pääosin hallittaviksi, edellyttäen että kaavan suojelu- ja ohjausmääräyksiä noudatetaan jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaavan merkittävimmät luontovaikutukset ekologisten yhteyksiin liittyvät uuden matkailu-, loma-asunto- ja asuinrakentamisen aiheuttamaan metsäalueiden kaventumiseen ja osittaiseen pirstoutumiseen. Rakentaminen kohdistuu erityisesti Iso-Syötteen, Pikku-Syötteen ja niiden välisen alueen läheisyyteen, missä osa nykyisistä metsäalueista muuttuu rakennetuksi ympäristöksi. Tämä voi heikentää joidenkin metsälajien liikkumismahdollisuuksia paikallisesti.

Kaavaratkaisussa ekologisia yhteyksiä on pyritty turvaamaan osoittamalla erillisiä ekologisia yhteystarvemerkeitä sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita. Erityisen tärkeä on Riihikummun pohjoispuolella sijaitseva itä-länsisuuntainen metsäyhteys, joka yhdistää Syötteen ja Maaselän Natura-alueita. Kaava sisältää myös tärkeän yhteystarvealueen Syötekyläntien kohdalla.

Kokonaisuutena arvioiden kaavan vaikutukset ekologisiin yhteyksiin jäävät vähäisiksi tai enintään kohtalaisiksi, koska tärkeimmät viheryhteydet, Natura-alueiden väliset yhteydet sekä arvokkaat metsäalueet on tunnistettu ja huomioitu kaavaratkaisussa. Vaikka rakentaminen kaventaa paikoin metsäisiä käytäviä, kaava sisältää useita määräyksiä, joilla pyritään ehkäisemään elinympäristöjen liiallista pirstoutumista ja säilyttämään ekologinen verkosto toimivana pitkällä aikavälillä.

3 Lausunnon tiivistelmä

Syötteen osayleiskaava 2035 perustuu laajoihin luonto-, linnusto- ja Natura-selvityksiin, joiden perusteella luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet, ekologiset yhteydet sekä suojelukohteet on huomioitu kaavaratkaisussa. Kaavan keskeisenä lähtökohtana on olemassa olevan yhdyskuntarakenteen täydentäminen ja tiivistäminen, mikä vähentää rakentamispaineita luonnontilaisilla alueilla. Kaavan merkittävimmät kielteiset luontovaikutukset liittyvät uuden matkailu-, loma-asunto- ja asuinrakentamisen aiheuttamaan metsäalueiden vähenemiseen, elinympäristöjen paikalliseen pirstoutumiseen sekä kasvillisuuden ja hiilivarastojen menetyksiin. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti nykyisten matkailukeskusten läheisyyteen, missä rakentaminen muuttaa osan nykyisestä metsäympäristöstä rakennetuksi alueeksi. Kaava aiheuttaa paikallisia heikennyksiä metsäisten yhteyksien jatkuvuuteen rakentamisalueiden läheisyydessä, mutta keskeiset ekologiset yhteydet on tunnistettu ja turvattu kaavamerkinnöin. Tämän vuoksi vaikutuksia ei arvioida merkittävästi heikentävän alueen ekologisen verkoston toimivuutta tai Natura-alueiden välistä kytkeytyneisyyttä. Mahdolliset vaikutukset liittyvät matkailun kasvun myötä lisääntyvään virkistyskäyttöön ja maaston kulumiseen. Kokonaisuutena arvioiden kaavan luontovaikutukset ovat kohtalaisia mutta hallittavissa. Toteutettujen selvitysten perusteella kaava ei vaaranna alueen keskeisten luontoarvojen säilymistä, kun kaavamääräyksiä noudatetaan jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 14.08.2026 klo 11:02:50.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: